

номика (ННИ), която може да бъде измерена в рамките на националните сметки. Резултатите от оценките трябва систематично да бъдат обобщавани, като се използват аналитичните рамки на различните видове ННИ.

Съпоставяне и анализ на разлики в данните

Съпоставянето на данни от различни източници е интегрирана част при съставянето на националните сметки. То може да бъде използвано за разпознаване на грешки и пропуски във и между тези данни. В най-добрия случай съпоставянето на данните трябва да бъде приоритет при съставянето на националните сметки с цел проверка на входните данни и повишаване на тяхното качество. Съпоставянето може да се осъществява на агрегирано ниво или на индивидуални записи. Следващите параграфи дават няколко примера.

Фактически ДДС и теоретически ДДС. Фактическата сума на ДДС, събирана от правителството, се съпоставя с теоретическата сума ДДС, разчетена на основата на таблиците "Ресурс - Използване". Съществуват няколко статистически и законодателни причини, поради които ДДС трябва да бъде по-малък. В повечето случаи разликата между двата вида ДДС е около 5%. Ако теоретическият ДДС е равен или по-малък от фактическия ДДС, то това означава, че голяма част от ненаблюдаваните дейности не са включени в националните сметки.

Фактически данък общ доход и теоретически данък общ доход. Доходът, получаван от домакинствата, се сравнява с изчисления от националните сметки. Разликата между тези дан-

ни е индикатор за размера на икономическите дейности, необявени с цел укриване на данъци и включени в националните сметки.

Използване на ресурсите на труда. Съпоставят се работната заплата и заетостта, измерени от страна на работодателя и от страна на наемните работници. С изключение на малки разлики (поради методологични и концептуални различия), данните трябва да бъдат еднакви. Анализът на различията може да бъде използван като индикатор за размера и разпределението по отрасли на скритите дейности от наблюдението на предприятията. В рамките на Европейския съюз това е една от проверките за пълнота и изчерпателност на националните сметки.

Доходи и разходи на домакинствата. Разходите, получени в рамките на наблюденията на домакинствата, се съпоставят с доходите, извлечени от данъчните декларации. Превесът на разходите над доходите показва наличие на скрити доходи.

Оценканамаксималните граници - производствен метод

Целта на този метод е да се получат максимални граници за оценка на ненаблюдаваните видове дейности. Същността на процедурата е да се пресметне за всеки компонент на БВП максимално възможно ниво на неоценени дейности и тяхната сума за получаване на максималната граница на оценка. Процедурата може да бъде прилагана за трите метода на изчисляване на БВП. Такива анализи са били правени от много страни. През 1985 г. например горната граница за неоценената продукция в Нидерландия е била оценена от Ван Тю-